

FONDAT
27 mai 1992
Nr. 22 (573)
30 noiembrie 2012

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Militarii moldoveni exersează în Germania

Șeful Marelui Stat Major, comandantul Armatei Naționale, generalul de brigadă Vitalie Stoian, a declarat că exercițiul din Germania reprezintă o oportunitate pentru Armata Națională de a menține capacitatea de pregătire de luptă a efectivului companiei de infanterie, certificată în acest an de experții internaționali. De asemenea, este o posibilitate de a obține experiență de organizare a exercițiilor de pregătire pentru detașare în diverse operații. „Am încredere că și de această dată veți avea o prestație bună. Cu atât mai mult că dispuneți de pregătirea și experiența necesară, iar acest lucru va contribui definitiv la îndeplinirea misiunilor care vă vor fi încredințate”, a spus comandantul Armatei Naționale.

La rândul său, reprezentantul Biroului de Cooperare Militară al Ambasadei SUA în Republica Moldova, locotenent-colonelul Sergio Porris, a menționat că unitățile Armatei Naționale au participat în diferite exerciții și misiuni de menținere a păcii și de fiecare dată au fost apreciate la nivel internațional ca fiind foarte profesioniști și pregătite. „Această experiență este extrem de valoroasă, pentru că aveți posibilitatea să aplicați în practică abilitățile pe care le căpătați în procesul pregătirii interne, dar cel mai important e că vă veți putea testa la capitolul interoperabilitate, o capabilitate operațională importantă în procesul de modernizare și cel al aspirațiilor dumneavoastră de a participa în operațiuni de menținere a păcii”, a spus locotenent-colonelul Porris.

Potrivit șefului contingentului moldovenesc, locotenent-colonelul Sergiu Șaramet, Armata Națională a detașat la exercițiul desfășurat la baza militară din Hohenfels 100 de militari profesioniști din cadrul Batalionului 22 de Menținere a Păcii, Batalionului cu Destinație Specială „Fulger” și Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.

Sursa citată a adăugat că începând de astăzi, 30 noiembrie, militarii moldoveni desfășoară în comun cu subunitățile națiunilor partenere operațiuni de patrulare, escortare, deplasare, transportare și sprijin. Scopul exercițiului este evaluarea nivelului de pregătire a subunităților pentru rotația trupelor în cadrul misiunilor internaționale.

Exercițiul „Mission Readiness Exercise” este organizat de Armata Statelor Unite în Europa și include mai multe faze. Astfel, la prima etapă, militarii vor urma cursuri de instruire la mai multe specialități, cu accent pe aplicarea în practică a cunoștințelor obținute la diferite simulatoare moderne. În etapa a doua se va desfășura exercițiul combinat în teren și stat major în colaborare cu militari din România, Cehia, Ungaria, SUA, Georgia.

100 de militari moldoveni s-au deplasat la baza militară din Hohenfels, Germania pentru participare la aplicațiile „Mission Readiness Exercise” (MRE), în perioada 26 noiembrie - 12 decembrie curent.

MAI MULTE „BERETE VERZI” ÎN ARMATA NAȚIONALĂ

Șeful Marelui Stat Major, Comandantul Armatei Naționale, generalul de brigadă Vitalie Stoian a înmînat diploma de absolvire, ecusonul „Forțe Speciale” și „Bereta Verde” absolvenților cursului de calificare „Forțe Speciale”.

Comandantul Armatei Naționale i-a felicitat pe cei 15 absolvenți, declarînd că este mulțumit de rezultatele lor, dar, în același context, i-a îndemnat la perfecționare continuă. „Ați intrat în aceste trupe de elită demonstrînd că sînteți bine instruiți și am încrederea că o să ne reprezentați țara cu onoare oriunde ați fi detașați, inclusiv în teatre de operații. Eu vă admir curajul, puterea și devotamen-

tu de care ați dat dovadă pe parcursul instruirii, dar vă îndemn și la perfecționare, ca să fiți în pas cu solicitările epocii în care trăim”, a declarat generalul Stoian, în cadrul ceremoniei.

Potrivit comandantului Batalionului cu Destinație Specială, locotenent-colonelul Radu Burduja, cursul de calificare „Forțe Speciale” a durat 12 săptămîni și a fost constituit din patru etape. Milita-

rii au fost instruiți în domeniul tacticilor speciale, topografiei militare, pregătirii fizice, proceselor de planificare. Programul cursului a inclus și executarea unui șir de exerciții complexe, specifice misiunilor forțelor speciale, cum ar fi: pregătirea alpină, forțarea cursurilor de apă, supraviețuirea în condiții severe și pregătirea medico-militară. Antrenamentele și testele au fost monitorizate de instruc-

torii care au absolvit cursurile speciale „Ranger” și „Special Forces” din SUA.

Burduja a specificat că, timp de șapte săptămîni, efectivul a fost supus unui efort fizic și psihic considerabil, fără somn, cu o alimentare limitată (în conformitate cu regulamentul cursului Forțe Speciale), fiind antrenați în executarea misiunilor 24 din 24 de ore.

Pentru participarea la cursul de calificare pentru „Forțele Speciale” din acest an, au fost selectați, pe bază de voluntariat, 24 de militari prin contract din Armata Națională, însă doar 15 au ajuns la final. Acești militarii vor fi numiți în funcții în Batalionul cu Destinație Specială „Fulger” și se consideră membri ai Forțelor pentru Operațiuni Speciale. Cei care au absolvit acest curs, din start primesc o majorare la salariu în raport cu alți militari ai Armatei Naționale, plus, acești militarii au privilegiul la vîrsta de pensionare.

Abonați-vă la “Oastea Moldovei”! Indice de abonare: 76946

Oficial

ASPECTELE COOPERĂRII MOLDO-AMERICANE DISCUTATE LA MINISTERUL APĂRĂRII

Ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, au avut o înțelegere de lucru cu locțiitorul șefului Direcției planificare, politici și strategii a Comandamentului European al SUA, contraamiralul Mark C. Montgomery.

În cadrul discuțiilor au fost abordate subiecte referitoare la stadiul actual al cooperării moldo-americane în domeniul apărării, reforma sectorului de apărare și evoluția Armatei Naționale în pregătirea subunităților pentru operațiunile de menținere a păcii.

Ministrul Apărării a mulțumit oficialului american pentru sprijinul acordat Armatei Naționale de Guvernul SUA în cadrul mai multor proiecte derulate în ultima perioadă, specificând că prin intermediul acestora militarii moldoveni obțin instruire și experiență valoroasă. „Acceptarea Republicii Moldova în calitate de partener al Inițiativei Globale pentru Operațiuni de Menținere a Păcii și acordarea unui grant de 1,6 milioane dolari, care vor fi utilizați pentru dezvoltarea infrastructurii de antrenament a Armatei Naționale, va spori eficiența participării țării noastre în operațiuni internaționale. Cu atât mai mult

că în vara acestui an o companie moldovenească împreună cu o grupă de geniu au primit calificativul „gata pentru misiune” în urma testării de către experți internaționali” a spus ministrul Apărării.

Contraamiralul Montgomery a apreciat înalt rezultatele obținute de militarii moldoveni în cadrul Conceptului Capabilităților Operaționale, specificând că acest lucru este determinant pentru participarea Armatei Naționale în operațiuni de menținere a păcii sub egida Organizației Națiunilor Unite. „Ne bucurăm că datorită programelor de cooperare au fost înregistrate progrese remarcabile în domeniul reformei sectorului de apărare, instruirii militare și, nu în ultimul rând, al dezvoltării capabilităților Armatei Naționale privind participarea militarilor moldoveni în operațiuni de stabilizare și menținere a păcii. În acest context, suntem dispuși să contribuim și în viitor la eforturile Republicii Moldova de dezvoltare a capacităților de menținere a păcii”, a declarat contraamiralul Montgomery.

Agenda oficialului american a cuprins și o înțelegere de lucru cu șeful Marelui Stat Major, comandantul Armatei Naționale, generalul de brigadă Vitalie Stoian.

Pentru Onoare!
Pentru Patrie!
Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

Centrul mass-media militară
Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef
locotenent-colonel Ion VULPE
tel. 252-252

**Locțiitor-șef Centrul
mass-media militară**
maior Sergiu LECA
tel. 252-047

Echipa redacțională:
locotenent major Inga RADVAN
locotenent Natalia ANDRONACHI
plutonier adjutant Vitalie IOVU
Ecaterina RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
plutonier Dmitrii VOSIMERIC
oasteamoldovei@army.md
tel. 252-045, 252-047

Sectia TV/Radio:
locotenent major
Denis ROTARU
locotenent Pavel MAFTEI
locotenent Mihaela MÎRZA
Mihai DASTIC

ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 252-019

Sectia internet:
maior Viorel GLAVA
Diana MOISA
tel. 252-021

Centrul mass-media militară
or. Chișinău, șoseaua Hincești, 84

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI”
reflectă opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimerile la sursă.

Tipărit la „Prag-3”, Tiraj 2000.
Comanda 2645

Armata Națională - în topul credibilității cetățenilor

Armata Națională continuă să fie cea mai credibilă instituție dintre toate structurile statului. Sondajul efectuat la nivel național de Centrul de investigații sociologice și marketing „CBS-AXA” relevă că 42.8 % din numărul total de respondenți au încredere în armată.

Potrivit sondajului, Primăria a acumulat 46.7%, Guvernul - 22.9%, Președinția - 20.2 % și Parlamentul - 18.7% din voturile de încredere ale oamenilor. Din toate instituțiile statului, cetățenii au cea mai mică încredere în justiție -14.8%.

Cu toate acestea, din categoria instituțiilor non-statale, Biserica rămâne a fi instituția creditată cu mai multa încredere din partea populației. Astfel, 82.1 % din cei chestionați au spus că au cea mai mare încredere în Biserică. În afară de aceasta, 54.7% din persoanele intervievate au răspuns că au cea mai mare încredere în mass-media.

În partea de jos a clasamentului din punct de vedere al încrederii cetățenilor se află o serie de actori de pe scena social-politică din republică - ONG 22.6%, partide politice 14%, sindicate 19.7%.

Barometrul Opiniei Publice a fost realizat de CBS-AXA, la comanda Institutului de Politici Publice, în perioada 30 octombrie - 12 noiembrie. La sondaj au participat 1237 de persoane, iar marja de eroare anunțată este de aproximativ 3 procente.

ÎNCREDERE/NEÎNCREDERE: cum și de ce?

ANDREI, șofer de taxi

Din punctul meu de vedere, nu cred că este nevoie de armată. Ar trebui comasată cu poliția. Cunosco oameni care au îndeplinit serviciul militar în trupele de grăniceri. Din cele relatate de ei, situația nu e dintre cele

mai plăcute. Dacă colectivul era format din 40 de oameni, se întâmplă ca 30 din ei să lucreze pentru toți. Și nu cred că e corect.

AVINEL, preot

Nu am avut nici o tangență cu armata. Starea de lucruri nu o cunosc. Dar știu că nu toți tinerii ajunși la maturitate merg să-și îndeplinească datoria față de țară. Există lacune în legislația RM care permite sectanților eschivarea de la serviciul militar. Această crează o inegalitate între cetățenii țării. Dacă nu doresc să țină arma în mîini, să le găsească o slujbă pe potrivă strîns legată de serviciul militar.

STANISLAV, inginer

Cred în Armata Națională și în special în actualul ministru al Apărării, Vitalie Marinuța. Este una dintre puținele persoane care își exercită obligațiile la nivel și care încearcă să realizeze ceva bun pentru țară. Cred că instituția militară necesită reforme în privința serviciului militar obligatoriu.

VLADIMIR

A îndeplini serviciul militar în calitate de paznic la ambasade și alte misiuni diplomatice este o pierdere de timp a tînărului care a venit conștient la armată. Armata trebuie, dar nu în volum atât de mare.

ION, conducător auto

Cred în puterea și forțele armatei. Dar mă deranjează faptul că tinerii sînt obligați să meargă la armată. Mizez pe o armată profesională. Doar astfel vom trăi în liniște.

DANIELA, manager de departament

Nu am o imagine foarte clară referitor la activitatea Armatei Naționale. Presupun că este o calitate în ceea ce privește instruirea militară. Încrederea mea, estimată în cifre, ar constitui circa 60-70 %.

VLADIMIR, electrician

Am încredere totală în armată. Personal, am îndeplinit serviciul militar în Brigada „Ștefan cel Mare”, Compania geniu, în perioada anilor 2000-2002. Sînt convins că prin armată trebuie să treacă toți tinerii.

NATALIA, farmacistă

Armata este un atribut indispensabil al statului. În cazul calamităților naturale, ea reprezintă colacul de salvare al țării.

LILIA, profesoară

Fără de armată, țara nu este țară. Cine poate să ne apere, dacă nu Armata Națională. Este scutul de nădejde al poporului. Bravo ei! Dar ca să-și atingă obiectivele are nevoie de investiții, de mai mulți bani alocați din partea statului.

Soțul meu a făcut armată și a luat de la ea ce nu a putut lua din altă parte.

NICOLAE, fotograf

Armata este o lecție pe care toți trebuie să o învețe. Cei care au gustat din această piine, au o atitudine respectuoasă în special față de oamenii în etate. Eu mi-am îndeplinit datoria față de patrie timp de doi ani de zile. Clar că pe o perioadă de doi ani de zile, tinerii reușeau să obțină mai multe deprinderi comparativ cu cei din ziua de astăzi. Dar, chiar și un an schimbă mult în mentalitatea și comportamentul lor.

NADEJDA, bunică

Dacă la începutul constituirii Armatei Naționale era puțin haos, la moment perioada de tranziție a fost depășită. Reformele militare implementate și-au dat roadele scontate. Astăzi, putem vorbi despre o stabilitate și de un interes sporit al societății față de armată.

BORIS, doctor, lector superior

Dacă dorim să fim un stat în deplinul sens al acestui cuvînt – este nevoie de armată. Armata este un simbol al fiecărei țări. În perioada cînd eu mi-am îndeplinit serviciul militar, tinerii

tindeau să ajungă la armată, pentru că reprezenta o șansă de a vedea alte meleaguri, alte culturi. Era o școală a bărbăției. Astăzi, mai mult ca atît, este și o școală de educație fizică și culturală. Militarii sînt implicați în diverse activități, fac cunoștință cu opere de artă, creații populare. Aceasta le oferă posibilitatea de a se îmbogăți spiritual.

Trăim într-o zonă seismică, expusă riscurilor inundațiilor ș.a. Armata este prima care sare în ajutorul populației. Așa că sînt mai multe argumente în favoarea armatei.

VALERIA, masterandă

Nu sînt de acord că serviciul militar este unul obligatoriu. În urma unui reportaj difuzat la TV, m-am dezamăgit total în armata noastră.

GHEORGHE, student

Am încredere parțială, din cauza fondurilor insuficiente alocate pentru activitatea Armatei Naționale. În această privință, angajații nu au dorință și nu depun efortul necesar în vederea exercitării obligațiilor funcționale. Salariile mai mari generează servicii de calitate.

Catedra militară ar fi varianta optimă de pregătire a tinerilor.

VLADIMIR, antreprenor

Nu am nimic contra Armatei Naționale. Dar din punctul meu de vedere, ea reprezintă doar un prestigiu pentru țara noastră.

LEONID, profesor

Putem noi cu armata să rezolvăm conflictul transnistrian? Noi sîntem puțini. Să te pui cu Rogozin, ar fi o eroare.

Cîndva armata păzea viile. Astăzi, lucrurile au evoluat spre bine. Armata înregistrează succese la disciplina și pregătirea militară. Cei care au făcut armata în unitățile militare de aviație sau în cadrul altor unități de alt gen de armă, s-au ales cu o pregătire tehnică avansată în electronică.

Îmi place ministrul Apărării ca persoană și ca profesionist. Nici nu am ce comenta la acest capitol. Această structură avansează și se vîd progrese. Eu vîd rolul armatei în menținerea ordinii. Am încredere, dar nu absolută.

Sondaj realizat de corespondenții ziarului „Oastea Moldovei” la 27 noiembrie în orașul Chișinău

MINISTRUL APĂRĂRII - DESPRE ARMATA ȚĂRII

Armata Națională după 21 de ani, importanța colaborărilor cu NATO, precum și beneficiile serviciului militar prin contract au reprezentat subiectele cheie care au fost discutate cu ministrul Apărării, Vitalie MARINUȚA, în cadrul unui interviu pentru UNIMEDIA.

- Cum vedeți Armata Națională după 21 de ani?

- Pot spune cu siguranță că armata este modernă după gândire, dar veche după tehnică. Tehnica din dotare este producția anilor 90, acum este necesar ca să o modernizăm. Ne bucură faptul că acel spirit și acea viziune sovietică a anilor 90 nu mai persistă în Armata Națională. În prezent avem alte priorități, o altă abordare. Avem tineri militari competenți și cu un potențial enorm, dar este necesară și o finanțare adecvată pentru a-l dezvolta.

- Care sînt perspectivele de viitor ale Armatei Naționale? Ce obiective și-a propus ministrul să implementeze?

- Avem multe planuri, dar toate sînt legate de bugetul pe care îl alocă Guvernul. Nu sîntem o instituție care să ne asigurăm singuri sau să ne punem pe picior comercial. De aceea, atît cît ni se dă, cu atît încercăm să realizăm obiectivele noastre. La moment, cel mai important este să ne determinăm ce fel de armată ne dorim: o armată bazată pe serviciul militar pe contract 100% sau o armată cu un serviciu mixt (atît serviciu pe contract, cît și cei care își îndeplinesc serviciul militar obligatoriu). De asemenea, trebuie să vedem care ar fi strategia securității naționale. Ce nivel de apărare noi ca țară ne dorim? Pe parcursul ultimilor ani am dezvoltat strategia securităților naționale, elaborînd lista pericolelor și amenințărilor securității. În rezultat, pericolul militar nu este printre primele priorități ale Guvernului, astfel și alocările financiare către armată, către sectorul de apărare... sînt așa cum sînt.

Un alt punct este pachetul social al militarilor care s-a redus esențial pe parcursul ultimilor ani. Ne propunem ca odată cu redresarea situației în economia națională să introducem unele facilități pe care militarii le-au pierdut. Aici vorbim inclusiv de plata ratei alimentare, plata pentru sanatoriu, dar cel mai important este ca să le asigurăm militarilor un acoperiș deasupra capului, după finele serviciului militar.

Un alt punct este pachetul social al militarilor care s-a redus esențial pe parcursul ultimilor ani. Ne propunem ca odată cu redresarea situației în economia națională să introducem unele facilități pe care militarii le-au pierdut. Aici vorbim inclusiv de plata ratei alimentare, plata pentru sanatoriu, dar cel mai important este ca să le asigurăm militarilor un acoperiș deasupra capului, după finele serviciului militar.

Potrivit unei decizii aprobate de Guvern, noi am transferat un lot de pămînt din destinația specială în destinație de construcție. Astfel, încercăm să facem primul pas. Pe parcursul următoarelor luni, vom organiza un concurs de parteneriat public-privat în așa mod, încît să putem construi un spațiu locativ de serviciu și să le oferim posibilitatea militarilor să-și procure apartamente prin ipotecă cu un preț mult mai redus decît cel de pe piață. Concursul va fi desfășurat de către Ministerul Apărării cu implicarea Agenției Proprietăți Publice. De asemenea, vom invita și membri ai Procuraturii Generale. Ne vom strădui ca procesul să fie cît mai transparent, deoarece este prima experiență de Parteneriat public privat în domeniul construcției spațiului locativ.

Un alt obiectiv pe care ni l-am propus este menținerea și dezvoltarea imaginii naționale. Noi am discutat cu societatea civilă vizavi de atractivitatea și sporierea imaginii Armatei Naționale. Clar lucru că mulți dintre ei spun că salariul trebuie să fie mult mai mare, condiții de trai mult mai bune. Dar, totodată vreau să spun că sînt și o mulțime de posibilități pe care le oferă armata și oamenii nu le cunosc. Serviciul la stat este mult mai stabil cu un salariu în mediu de 3000 de lei pentru un sergent

pe contract. De asemenea, acordăm un spațiu locativ pentru soldatul pe contract care se angajează, posibilitatea de a studia limbile străine, dacă el este un soldat bun, de a face studii superioare, etc. Noi încercăm să promovăm imaginea armatei prin atragerea interpreților, filmarea unor videoclipuri pe fonul unor melodii patriotice, etc.

- Cum consideră ministrul Apărării, este sau nu benefică „umbrela NATO” pentru Republica Moldova? Și de ce?

- Cooperarea cu NATO nu este în contradicție cu Constituția și cu statutul de neutralitate. Toate țările neutre sînt participante în operațiunile de menținere a păcii care sînt conduse de NATO, dar au mandatul ONU. Nu contează cine implementează... fie NATO, fie OSCE, contează legitimitatea. Nu putem să dorim să fim parte a UE și să beneficiem de granturi, proiecte economice, culturale, sociale, dar cînd vine timpul și noi să contribuim la susținerea comunității acestora sau la soluționarea problemei de securitate, noi să spunem că sîntem neutri. Trebuie să arătăm că sîntem nu doar consumatori de securitate, dar și contribuitori la securitate.

- Cum a contribuit Moldova la această securitate?

- Prin diverse misiuni civile și militare. Civile, noi avem misiunile OSCE astfel ar trebui să avem ambasadorii noștri acolo, să avem observatorii noștri acolo. În misiunile culturale ar fi bine să trimitem solii noștri pentru promovarea culturii Republicii Moldova în străinătate. În context, menționez că în această vară am certificat o companie, în jurul a 100 de militari, care este gata să participe în orice misiune sub egida Națiunilor Unite și conform standardelor inclusiv și NATO. Ea a fost apreciată de către experții din străinătate ca „gata de luptă”. Am mai certificat și o grupă de genști, ei pot să meargă în orice operațiuni și să-și îndeplinească operațiunile sale nu mai rău ca alții. Avem ofițeri foarte pregătiți care să activeze nu mai rău ca soldații din state mari. Noi avem medici care au trecut diverse cursuri, care pot să acorde ajutorul chiar și în cele mai sărace țări. Noi deja sîntem prezenți în cîteva țări din Africa sub egida Națiunilor Unite. Elicopterele noastre, sub contractul Națiunilor Unite, lucrează în Afganistan și eu sper că în viitorul apropiat, sub egida Națiunilor Unite, UE sau NATO, noi să putem participa cot la cot cu partenerii noștri strategici.

- Ar afecta acest lucru pe plan politic relațiile cu partenerii din Est, aici mă refer la Rusia?

- Diplomații noștri trebuie să lămurească altor parteneri, chiar și partenerilor noștri din Rusia, care sînt interesele Republicii Moldova. Noi avem o viziune, un drum pe care l-am ales și acesta este integrarea europeană. Noi trebuie să ne bazăm pe interesele noastre, dar totodată să facem ca relațiile cu partenerii strategici să nu sufere. Oricum, eu cred că participarea cu comunitatea internațională la misiunile de menținere a păcii nu trebuie să supere pe nimeni. Dacă e să vorbim despre cooperarea în domeniul militar cu NATO, vreau să spun că Republica Moldova își urmează calea sa, iar atît timp cît voi fi în acest oficiu, voi promova interesele țării, anume interesele Armatei Naționale, al fiecărui cetățean în domeniul apărării, în așa fel încît să nu încalc Constituția, dar totodată să nu fiu ghidat de cineva.

- Cînd și cum vedeți dumneavoastră modernizarea și restructurarea Armatei Naționale?

- Noi sîntem în acest proces deja din 2002. Primele două faze ale acestui proces au fost încheiate.

Prima a fost elaborarea documentelor de bază, a doua urma să fie implementarea acestor documente, apoi restructurarea organizațională, ca ulterior modernizarea propriu-zisă. În ultimii trei ani, noi ne-am reîntors la documentele de bază reexaminînd-le, aprobînd strategia securității naționale. Totodată sperăm să aprobăm și strategia militară națională. Am reușit să modernizăm uniforma.

“... În această vară noi am certificat o companie, în jurul a 100 de militari, care este gata să participe în orice misiune sub egida Națiunilor Unite și conform standardelor inclusiv și NATO”.

Dar a treia fază, propriu-zis de modernizare, nu pot să vă spun cînd va fi implementată, depinde de alocațiile financiare din bugetul de stat. În următorii trei ani bugetul Armatei Naționale nu se va mări drastic, dar pentru modernizare este necesar ca acesta cel puțin să se dubleze.

- Va însemna aceasta să reduceți din efectiv și să vindeți din tehnică?

- De ce nu, inclusiv și aceasta. Sînt două posibilități: reducerea de efectiv nu o putem face că și așa armata noastră este la un nivel aprobat de Parlament la 6500 de militari cu un salariu mic. Avem o listă de tehnică militară și de echipament militar care deja nu poate fi folosit în cadrul organizațional al Armatei Naționale. Atunci trebuie să decidem ce facem: la metal uzat sau dacă sînt persoane sau țări interesate în procurarea acestui echipament pentru a-l comercializa, sau pur și simplu să-l distrugem... dacă vorbim de obuze și cartușe. Eu sînt adeptul ca noi să mergem pe calea cea mai eficientă fără ca să aducem prejudiciu pe plan extern sau intern țării noastre.

- Dvs. sînteți de părerea că Republica Moldova trebuie să renunțe pentru perioada de pace la serviciul militar și civil obligatoriu, menținînd această prevedere în Constituție doar pentru cazurile excepționale. Nu ar afec-

ta aceasta securitatea statului?

- Nu ar afecta, pentru că noi încorporăm la moment în jurul la 3000 -3500 de tineri. De aceea, noi ar trebui să excludem obligativitatea și pentru acei 10%, dar să construim condițiile pentru ca tinerii să-și aleagă această profesie, așa cum își alege profesia de polițist. Nu este o profesie mai puțin periculoasă, decît cea de militar. Astfel, avem situația în care cineva este dator să dea un an din viața sa, altul este însă în dreptul lui să aleagă dacă dorește să se ducă să învețe sau să se încorporeze în armată. Așadar, pe timp de pace noi ar trebui să ne dezicem de serviciul militar obligatoriu și să avem serviciul militar pe contract. Totuși, în situații excepționale, situații de război, noi ar trebui să avem dreptul de a încorpora fiecare tînăr, poate și tînără în scopul apărării Republicii Moldova. Noi deja avem jumătate de soldați pe contract. Guvernul deja a început acest proces. Fostul Serviciu de Grăniceri, actualmente Poliția de Frontieră, deja este transferată în bază de contract. Serviciul de Carabinieri, o altă componentă, este în proces de abolire a serviciului militar obligatoriu, următorii sîntem noi - Armata Națională. Astfel, pînă în 2017, noi ne propunem să încheiem acest proces, este un termen rezonabil.

- Cît cheltuie în prezent statul pe an pentru întreținerea unui soldat?

- Nu avem o cifră concretă, pentru că militarii sînt situați pe diferite poziții. Bugetul Armatei Naționale este unul mizer de 0,3% -0,4% din PIB, cînd marea majoritate a țărilor neutre acordă cel puțin 1%, dar, de obicei, este 1,5% -2%. Cu regret, la noi nu este dezvoltată cultura securității, noi nu am acordat niciodată atenție securității și apărării. Pentru noi este mai important untul pe piine, decît să vedem condițiile în care mîncăm acest unt. Atunci cînd vorbim de securitate și apărare, nivelul de interes este scăzut atît din partea cetățenilor, cît și al mass-media.

Fragmente din interviul realizat de Cristina ARAMĂ

Titlul aparține redacției ziarului “Oastea Moldovei”

STRICT NESECRET: Apărare și securitate

“Colaborarea cu NATO și UE reprezintă cea mai bună cale”

Interviu solicitat doamnei Tatiana BUSUNCIAN, director al Centrului Pro Marshall din Republica Moldova

- Ce reprezintă Centrul Pro Marshall din Republica Moldova și care este rațiunea constituirii unui asemenea ONG în țara noastră?

- Centrul Pro Marshall din Republica Moldova este o organizație independentă, neguvernamentală și nonprofit. Crearea centrului a apărut din dorința înființării unei organizații menite să apropie, să unească și să consolideze potențialul profesioniștilor din domeniul securității naționale.

Rațiunea constituirii unui asemenea ONG în țara noastră constă în dezvoltarea în continuare a relațiilor de colaborare, cooperare și conlucrare dintre experții moldoveni și cei internaționali, prin inițierea diverselor activități și evenimente, prin conlucrarea reciprocă, pentru elaborarea metodelor de asigurare a securității naționale.

- Una dintre instituțiile cu care aveți semnate Acorduri de colaborare este și Ministerul Apărării. Când a început aceasta și care este aria de interese și preocupări comune?

- În iulie 2005 Centrul Pro Marshall a semnat Acordul de colaborare cu Ministerul Apărării al Republicii Moldova. Prezentul acord a fost încheiat în scopul dezvoltării și facilitării colaborării reciproce între Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Centrul Pro Marshall în cadrul efectuării cercetărilor comune a problemelor ce țin de conștientizarea importanței studiilor în domeniul asigurării securității și apărării naționale, promovării principiilor democratice și a practicilor eficiente printre profesioniștii din domeniul securității, care urmează să contribuie la menținerea unui cadru eficient al securității statului.

Cercetări și studii în domeniile:

- asigurarea științifică a siguranței securității și apărării statului;
- dezvoltarea și perfecționarea legislației în domeniul securității și apărării în vederea asigurării efective a tuturor structurilor de stat în pregătirea și efectuarea operațiunilor antiteroriste;
- perfecționarea sistemului de mobilizare;
- perfecționarea sistemului de conducere în domeniul apărării statului;
- controlul democratic al societății civile asupra Forțelor Armate;
- aportul societății civile la perfecționarea aspectelor conceptuale privind asigurarea apărării naționale;

- dezvoltarea colaborării internaționale;

- realizarea obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova;

- promovarea imaginii Republicii Moldova pe plan internațional privind domeniul de apărare și căile de îmbunătățire a ei.

- La Ministerul Apărării s-a desfășurat o masă rotundă, unde s-au discutat aspecte ale sporirii atractivității serviciului militar prin contract și unde dvs. ați reprezentat societatea civilă. Care este problema și care sînt soluțiile viabile?

- În procesul de identificare și analiză a opțiunilor propunerii de politici au fost selectate soluții care vizează principalele aspecte identificate în esența problemei. Astfel, cauzele principale în scăderea atractivității și motivației pentru serviciul militar pe bază de contract rezidă în: anulara unor garanții sociale de care beneficiau militarii, precum și nivelul redus de participare a unităților Armatei Naționale în exerciții practice.

Experții Grupului de Lucru au identificat trei opțiuni posibile. Eu am optat pentru opțiunea 3: aceasta prevede sporirea atractivității profesiei militare prin creșterea participării contingentelor Armatei Naționale în misiunile internaționale de menținere a păcii desfășurate sub egida ONU.

Opțiunea va permite crearea capacităților necesare pentru participare la misiuni internaționale și sub egida UE, angajament asumat recent de către Republica Moldova în procesul de negociere a Planului de Asociere cu UE.

Participarea contingentelor Armatei Naționale la misiuni în afara frontierei țării va constitui un punct de atracție pentru tinerii care vor veni ca voluntari în armată datorită caracterului inedit al unor asemenea activități, formarea unor abilități de utilizare eficiente a armamentului și echipamentului militar, posibilităților maxime de afirmare militară, dar și a remunerării atractive.

- De ce este importantă pentru Republica Moldova colaborarea cu NATO?

- Colaborarea cu NATO și Uniunea Europeană reprezintă cea mai bună cale pentru Moldova în cadrul unificării forțelor în scopul creării unui mecanism unic de

securitate în zona Alianței nord-atlantice, precum și orientarea legislației naționale spre standardele europene. În același timp, experții evidențiază dificultățile cu care se confruntă Moldova în drumul său, în procesul creării mecanismelor de colaborare în contextul extinderii NATO și UE.

Pentru asigurarea securității de stat, Moldova trebuie să creeze forțe mobile, instruite și dotate conform standardelor UE și NATO, care ar avea capacitatea să acționeze în situațiile critice, să participe la operațiuni internaționale sub egida ONU și OSCE, să asigure colaborarea cu vecinii săi și cu alte state din regiune, din lume, fapt care ar corespunde intereselor Moldovei, intereselor Uniunii Europene și, ca rezultat, ar contribui la stabilizarea securității regionale și internaționale.

În ultimul timp, Moldova a avut unele succese în procesul de reformă a forțelor militare și a serviciilor speciale, datorită participării la programul “Parteneriatul pentru Pace”, care se desfășoară cu succes încă din 1994. “Parteneriatul pentru Pace” este un program de cooperare între NATO și partenerii individuali, scopul acestuia fiind consolidarea stabilității, contracararea amenințărilor la adresa securității globale, colaborarea pe probleme de securitate a forțelor NATO cu partenerii NATO și cu alte țări. Statele membre ale programului “Parteneriatul pentru Pace” constituie un număr de 20 de țări din Europa de Vest și de Est, din Asia Centrală și Caucaz. Problemele ce includ mecanismele activității programului “Parteneriatul pentru Pace” cuprind o gamă largă de activitate, care poate corespunde diverselor cerințe, dorințe și necesități ale oricărui membru al programului.

Participarea Moldovei în cadrul “Parteneriatului pentru Pace” pe parcursul a 18 ani a demonstrat necesitatea trecerii relațiilor dintre Moldova și NATO la un nivel calitativ superior.

- De ce ar trebui să credem că NATO este cointereseată de colaborarea cu Republica Moldova?

- După cum s-a menționat anterior, Republica Moldova a devenit vecin direct al Alianței nord-atlantice. În contextul focusării Parteneriatului pentru Pace asupra Caucazului de Sud și Asiei Centrale și odată cu dezvoltarea noilor instrumente ale Parteneriatului, această nouă realitate oferă oportunități multiple pentru colaborarea Alianței nord-atlanti-

ce cu Republica Moldova, în beneficiul ambelor părți.

În relațiile cu NATO, Republica Moldova are un Plan Individual de Asistență și Parteneriat – IPAP, cu angajamente relativ modeste și îndeplinire parțială a acestora. Din acțiunile întreprinse în cadrul IPAP se creează impresia că relația cu NATO este cel puțin neglijată. Nerealizarea IPAP din rațiuni nepolitice și din lipsă de resurse, cum se vehiculează în spațiile oficiale și ale experților, nu este credibilă, în contextul unor angajamente absolut neimportante financiar. Totul ține de voința politică.

De remarcat este și faptul că la Chișinău, relația cu NATO este subordonată prevederilor constituționale ale neutralității și interpretării acestei neutralități prin prisma lipsei necesității de a avea o armată, lucru consemnat în Concepția Securității Naționale. Perspectiva aderării la NATO este respinsă oficial și este subiect de propagandă negativă, pe baza convingerii că se evită astfel aștarea resentimentelor ruse. În fapt, Republica Moldova pierde un instrument important de negociere.

Viitorul Republicii Moldova ca țară stabilă, democratică și prosperă, ireversibil stabilită în structurile euro-atlantice servește atât intereselor NATO, cât și intereselor Moldovei. În această privință, decizia Republicii Moldova de a lansa un Plan de Acțiune Individual (Individual Partnership Action Plan - IPAP) cu NATO oferă noi oportunități pentru întărirea dialogului și colaborării cu Alianța. Acest plan este complementar Planului de Acțiune cu Uniunea Europeană și contribuie la revenirea Republicii Moldova în familia europeană și euro-atlantică.

Din nefericire, conflictele înghețate din Republica Moldova, cele mai stridente provocări la adresa securității în regiunea Mării Negre, împiedică eforturile de evoluție a țărilor din regiune spre un viitor normal, în libertate, democrație și stabilitate.

- În baza activității pe care o aveți și a deplasărilor în afara hotarelor țării ne puteți spune cum sînt priviți militarii noștri acolo?

- Din martie 2003, Centrul Pro Marshall activează în calitate de membru al Consorțiului “Parteneriatul pentru Pace” al Academiei de Apărare și Institutelor de Studii în domeniul Securității din

Germania. Tot din 2003 am devenit membru al Grupului de Lucru „Combaterea Terorismului” din cadrul Consorțiului și evident că în această postură am avut multiple posibilități să particip la un șir de evenimente cu colegii mei din cadrul serviciilor speciale: Ministerul Apărării, Ministerul de Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției etc. Militarii noștri, oriunde nu ne-am fi întâlnit, în orice format, se prezentau cel mai bine. În vizitele de la instituțiile internaționale la care am fost, am auzit deseori că militarii din Republica Moldova sînt profesioniști, au o pregătire bună, fac prezentări și se prezintă foarte bine. Îmi pare bine că în majoritatea organizațiilor internaționale militare și nemilitare la care noi, cei din Moldova sîntem invitați, sîntem recunoscuți drept parteneri credibili și capabili de a participa și organiza activități de amploare atât în țară, cât și peste hotarele Moldovei. De la felul cum ne prezentăm și cum reprezentăm țara, ulterior instituțiile internaționale aleg Moldova pentru a fi gazda unor evenimente, exerciții multinaționale. De la astfel de parteneriate avem de câștigat, investițiile partenerilor străini sînt importante pentru țara noastră. Prin urmare avem nevoie de manageri buni pentru a atrage investiții străine care ne-ar ajuta mai mult la realizarea reformei militare, la modernizarea armatei, la instruirea efectivului, la experiența acestora în reformarea instituțiilor de securitate și apărare. Și în mare măsură, noi, cei care participăm la evenimente de amploare internaționale, misiunea noastră principală este promovarea unei bune imagini a Republicii Moldova pe plan internațional.

- Care este cea mai importantă reformă care trebuie să o implementeze Armata Națională în cel mai apropiat viitor și de ce?

- Aceasta ar fi trecerea Armatei Naționale de la serviciul militar obligatoriu la sistemul completării structurilor cu militari pe bază de contract pentru a răspunde cerințelor social-politice și militare, interne și internaționale, în conformitate cu evoluțiile mediului de securitate.

Integrarea europeană, preocupare a securității prin cooperare

La Centrul de Cultură și Istorie Militară s-a desfășurat masa rotundă „Securitate prin Cooperare” cu participarea absolvenților moldoveni ai Centrului European pentru Studii în domeniul securității „George C. Marshall”. 70 din cei aproximativ două sute de absolvenți sînt foști sau actuali reprezentanți din cadrul Ministerului Apărării.

Andrei Covrig, colonel în rezervă, președintele Asociației “George C. Marshall – Republica Moldova”, ONG care întrunește mai mulți absolvenți, a menționat că în cea de-a VIII-a ediție a deja tradiționalei mese rotunde abordează probleme de integrare europeană. Dr. Matthew Rhodes, profesor al Centrului European pentru Studii în Securitate “George C. Marshall” și Juris Poikans (ex. ambasador a Republicii Letonia în Slovenia, Bosnia și Kosovo) au fost cei care au și creionat temele pentru discuții.

Andrei Popov, viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, a salutat întrunirea și a menționat importanța cursului ireversibil al Repu-

blicii Moldova de a fi în Uniunea Europeană. Acesta a menționat că în acest context prezintă interes experiența altor țări, inclusiv statelor reprezentate de absolvenții Centrului Marshall în sală. Dr. Matthew Rhodes în comunicarea sa s-a referit la integrarea europeană și experiența de cooperare a țărilor din spațiul Adriatic. Experiența de parteneri-

at țărilor din estul Europei în calea spre integrarea europeană a fost abordată de Juris Poikans. Discursul a trezit un viu interes și din motivul că diplomatul leton s-a referit și la experiența statului pe care o reprezintă. Letonia, ca și Republica Moldova, au suficiente paralele: un trecut în componența URSS, iar în ultimii 20 de ani în eforturi de integrare în

familia țărilor europene. Au urmat alocuțiuni ale liderilor organizațiilor naționale ale absolvenților Centrului “George C. Marshall”, Lidra Zeneli (Albania), Stojan Sloveski (Macedonia) și Lucian Biro (România).

În cadrul activității au fost semnate acorduri de colaborare cu asociațiile absolvenților din Albania și Macedonia. În cadrul activității a fost prezentat numărul 7 al revistei Asociației „Securitate prin Cooperare”. Studiul „Aspecte ale colaborării militare Republica Moldova – state UE, membre NATO” apare sub semnătura ministrului Apărării Vitalie Marinuța și colonelului Vitalie Ciobanu, doctor în istorie. O bună parte din materiale sînt dedicate și conflictului transnistrean.

De menționat că asociația absolvenților moldoveni a fost fondată în septembrie 2001 și are ca scop susținerea de rînd cu eforturile structurilor statale a efortului de integrare a Republicii Moldova în structurile politice, economice și de securitate europene și euroatlantice prin organizarea de conferințe, mese rotunde, editare de cărți și reviste și vizite ale personalităților în Republica Moldova.

Cristina BRUMA,
studentă la Jurnalism, ULIM

LOGISTICA – SIGURANȚĂ, SECURITATE ȘI MANAGEMENT

La finele acestui an, Comandamentul logistic împlinește modesta vîrstă de patru ani de activitate prodigioasă în cadrul organismului militar. Puțini la număr, dar greutate acestor ani dau rezultatele și eforturile multidimensionale conjugate la nivelul întregii societăți. Sistemului logistic îi revine astfel un rol crucial în îmbunătățirea performanțelor și în creșterea competitivității în lanțul de aprovizionare-livrare a bunurilor materiale. Cu alte cuvinte, putem afirma că logistica reprezintă un fel de “aparat locomotor” al Armatei Naționale, care permite mișcarea organismului militar într-un circuit stabilit atît pe timp de pace, cît și de război.

Comandamentul logistic reprezintă structura de comandă, de concepție și execuție care răspunde de capacitatea de luptă și de mobilizare, organizarea pregătirii și întrebuințării forțelor și mijloacelor de logistică, subordonându-se ierarhic comandantului Armatei Naționale.

Aria responsabilităților logistice include planificarea strictului necesar și organizarea distribuției în trupe a bunurilor pentru asigurarea activităților de bază ale Forțelor Armate în limita fondurilor alocate. La fel de prioritar sînt organizarea și ținerea evidenței armamentului, tehnicii militare, rachetelor, munițiilor, altor mijloace tehnice și bunuri materiale, inclusiv și a surselor cu impact negativ asupra mediului.

În perioada care s-a scurs, logistica a parcurs un proces complex de transformare în plan conceptual, dar mai puțin în plan structural, adăugînd o nouă dimensiune procesului de reformă în domeniul asigurării logistice. Acesta s-a axat în mod firesc pe direcții principale ca: eficacitate – cu acordarea atenției cuvenite personalului militar și echipamentului din dotare, în scopul perfecționării și, respectiv, reînnoirii acestora. Pe scurt – calitate contra cantitate și cheltuirea banilor cu înțelepciune acolo unde sînt cei mai necesari; tehnologie – utilizarea avantajelor tehnice dictate de rolul științei militare.

Schimbările operate în procesul de modernizare, cu sprijinul conducerii Ministerului Apărării, sînt menite să asigure poziția distinctă a Forțelor Armate ale Republicii Moldova antrenate, echipate și gata să răspundă provocărilor din viitor.

Obiectivul strategic al logisticii este dezvoltarea unui sprijin logistic flexibil, ținînd cont de capacitățile economice ale țării, procesul de restructurare a Forțelor Armate și cerințele față de implementarea obiectivelor de interoperabilitate cu armatele europene.

Pe lîngă misiunile specifice, structura este implicată și în misiuni umanitare. În asemenea situații, Comandamentul logistic execută misiuni de transportare a apei potabile în zone sinistrate, contribuind cu corturi și bucătării de campanie, saci de dormit, termosuri și altele. De curînd, la indicațiile ministrului Apărării, referitor la acordarea suportului logistic Festivalului „Bostaniada” – prima ediție, desfășurat pe 28 octombrie în comuna Lozova, raionul Strășeni, armata s-a angajat să contribuie cu o bucătărie de tip KP-125 și cite un cort de tip USB-56 și UST-56.

Deși în Republica Moldova nu există o școală de pregătire a specialiștilor în domeniul logisticii, aceștia din urmă sînt obligați să însușească din mers lecția practică de la colegii străini în cadrul workshop-urilor gen „Multinational Logistics Workshop” sau de la cursurile de perfecționare desfășurate de două sau trei ori anual, în țară și peste hotarele ei. O parte din logisticieni sînt instruiți în România și în școlile specializate din SUA. Atelierele de lucru desfășurate cu susținerea experților Comandamentului Întrunit de la Napoli și cel de la Brunsum, la fel ne oferă sprijin și suport în educarea ofițerilor de logistică ai Armatei Naționale.

Pentru martie 2013 este planificată participarea unui specialist logistician, în calitate de observator și cunoscător al limbii engleze, la exercițiul LO-GEX 13, la care participăm începînd cu anul 2011 alături de țări ca Ucraina și Georgia.

LOGEX este un exercițiu logistic de Stat Major, inițiat de SUA pentru țările NATO și PfP precum: Bosnia, Croația, Macedonia și Muntenegru, Ucraina, Georgia etc. Specialiștii americani desfășoară acest exercițiu de antrenament, utilizînd proceduri și standarde NATO. Experiența din 2011 demonstrează eficiența desfășurării acestuia. În plus, reprezintă o oportunitate de a fi mai aproape de colegii noștri aflați în componența NATO.

Mai este ceva timp pînă la ședința de bilanț, la care comandamentele își anunță succesele în decursul ultimului an. Comandamentul logistic a reușit să îndeplinească obiectivele planificate pentru anul

în curs de desfășurare. Continuă asigurarea misiunilor în cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii în Zona de Securitate din raioanele de est ale țării. Cum de altfel, continuă să dezvolte un sistem logistic optim și capabil să asigure misiunile activităților cotidiene în Armata Națională.

Sîntem gata de iernat

Deși iarna întîrzie îmbrăcarea hainelor călduroase, armata este gata pentru a intra în sezonul rece. În vederea pregătirii către perioada rece a anului 2012-2013 au fost trasate sarcini reieșind din conceptul renovării, modernizării și dezvoltării infrastructurii Armatei Naționale.

În urma măsurilor întreprinse de Comandamentul logistic, cu sprijinul nemijlocit al comandanților de unități, infrastructura clădirilor, edificiilor și a rețelelor ingineresti a fost pregătită în măsură de peste 90 %. Menționăm că au fost finalizate lucrările de testare sub presiune și spălare a rețelelor termice. Contoarele, în conformitate cu termenii de exploatare, au fost verificate și instalate.

Procesul de furnizare a energiei termice în unitățile militare a demarat în conformitate cu prevederile Regulamentului serviciului interior al Forțelor Armate, aprobat prin decretul președintelui Republicii Moldova și anume odată cu scăderea temperaturii medii sub + 8°C, timp de trei zile consecutive.

În ceea ce privește asigurarea cu gaze naturale a cazărnilor, acest lucru se efectuează în baza contractelor încheiate cu întreprinderea de stat “Termocom”. Restanțe de ordin financiar cu aceasta nu au fost înregistrate.

Prețurile la gazele naturale cresc simțitor în apropierea sezonului de încălzire. Locotenent-colonelul Alexandru Zveaghin, comandantul Comandamentului logistic, dă asigurări că majorarea

prețurilor la agentul termic nu va afecta în nici un fel temperatura din cazărmi. Doar că, odată cu creșterea prețurilor, scade posibilitatea achitării serviciilor comunale la timp de către personalul domiciliat în spațiul locativ de serviciu al ministerului.

În același timp avem unități cu cazangerii autonome, care folosesc combustibilul solid – lemne și cărbune. Starea de completare a acestora constituie circa 300 m³ de lemne și 140 tone de cărbune.

Echipați și asigurați conform priorităților

Anual militarii în termen sînt îmbrăcați în totalitate cu echipament militar confecționat de către agenții economici autohtoni. Pe parcursul anului în

derulare, militarii în termen au fost echipați conform normelor, cum de altfel va fi asigurat și noul contingent de recruți din toamna-iarna curentă.

Militarii prin contract sînt asigurați cu uniformă militară din contul mijloacelor financiare alocate de Guvern, însă din anul 2006, banii alocati pot asigura doar echiparea militarilor în termen și a studenților Academiei Militare „Alexandru cel Bun”. Deficitul este acoperit din contul programelor de asistență străină FMF/FMS, care constituie numai uniforme de instrucție și echipament de inventar.

În vederea promovării Armatei Naționale și Republicii Moldova la nivel național și internațional, o importanță majoră în acest sens a fost acordată Companiei Gărzii de Onoare și Orchestrei prezidențiale, privind echiparea în totalitate a efectivului acestora.

Modernizarea uniformelor de model nou se află pe prim-plan în agenda Secției echipament a Comandamentului logistic. Se urmărește implementarea decretului președintelui Republicii Moldova nr.580-V „Cu privire la aprobarea uniformei militare, a însemnelor distinctive și a regulilor de purtare ale acestora de către militarii din cadrul Armatei Naționale și instituțiilor Ministerului Apărării”, aprobat la 6 octombrie 2010.

Aliniați la standarde internaționale

Potrivit specialiștilor în domeniul armament și muniții, una din sarcinile primordiale care se află permanent în vizorul conducerii Comandamentului

logistic este evidența armamentului și munițiilor, precum și asigurarea integrității acestuia care condiționează direct siguranța și securitatea munițiilor păstrate în depozite. În vederea realizării obiectivelor s-a inițiat ajustarea sistemului existent al Armatei Naționale de securitate fizică și management a stocurilor de muniții la cel internațional.

Comandamentul logistic, pe parcursul anului 2012, a studiat cele mai bune practici internaționale în domeniul managementului stocurilor de armament și muniții, cu scopul ajustării și modificării ulterioare a instrucțiunilor și normelor actuale ale Armatei Naționale ce reglementează sectorul respectiv.

Anul acesta, în colaborare cu Misiunea OSCE în Republica Moldova s-a stabilit terenul pentru inițierea proiectului de construire a unui depozit de muniții în conformitate cu cerințele și standardele internaționale pentru redisolocarea tuturor munițiilor aflate în depozitele de la Bulboacă.

În perioada mai-iulie 2012, Comandamentul logistic a desfășurat un proiect cu suportul internațional întru reducerea riscului de explozie la depozitele de muniții din Bulboacă. În cadrul acestuia s-au procesat aproximativ 600 tone de muniții și s-au nimicit aproximativ 12 tone, care au fost stabilite în procesul de categorisire ca fiind muniții cu pericol iminent de explozie și cu prioritate pentru distrugere.

În prezent sînt în derulare cîteva proiecte care urmează a fi finalizate în 2013-2014, în dependență de resurse și alți factori care stau la baza implementării acestora. Dotarea cu utilaj special a unui automobil este proiectul ce prezumă dotarea Armatei Naționale cu un atelier mobil pentru verificarea și aprecierea stării tehnice a munițiilor după aspect. Un alt proiect din acest domeniu prevede distrugerea a 19 rachete de aviație dirijate, clasa „aer-aer”, de tipul R-60MK și R-60M de la avionul de vînătoare MiG-29.

Hrană livrată de agenți economici

Din punct de vedere al asigurării cu alimente, sîntem pregătiți în măsură deplină cu întreg asortimentul de produse alimentare. Dispunem de circa 500 de tone de zarzavaturi (ceapă, cartofi, morcovi etc) și murături, depozitate și puse la păstrare în magazinele Armatei Naționale.

Proiectul-pilot privind inițierea “alimentației externalizate” a militarilor se află în ultima fază de pregătire. Acesta prevede asigurarea cu hrană prin operatori economici.

De mai bine de un an se lucrează la proiectul de modificare a normelor de alimentație privind modernizarea, eficientizarea calității asimilării produselor și posibila ajustare a calorajului pentru normele de consum.

“Proiectele sus-menționate vor permite asigurarea alimentației militarilor Armatei Naționale la un alt nivel de performanță, care va atrage după sine un șir de avantaje, cu efect de lungă durată din punct de vedere financiar și cu efect imediat din punct de vedere al calității și varietății hranei distribuite. Ne dorim ca efectivul militar să fie cît mai puțin implicat în prepararea bucatelor. Din partea agenților economici așteptăm hrană calitativă și la timp. Avem toată susținerea ministrului Apărării și sperăm că proiectul “alimentației externalizate” va fi unul de succes,” a subliniat locotenent-colonelul Zveaghin.

„Logistica – paralela dintre ordine și dezordine”

(Sun Tzu, strateg, general, teoretician în logistică, China antică)

Problemele cu care se confruntă sistemul logistic al Armatei Naționale sînt vizibile, în pofida faptului că reușește de fiecare dată să ofere asigurarea neîntreruptă cu strictul necesar. În cazuri imprevizibile, în care resursele sînt insuficiente pentru a încheia anul de instrucție, în mod stabilit, se scoate o anumită cantitate de bunuri din stocul de rezervă al armatei. Grație rezervelor, logistica continuă asigurarea și derularea activităților cotidiene.

Generalul Sun Tzu, strateg și teoretician în logistică din China antică, a denumit logistica drept o paralelă dintre ordine și dezordine. Odată ce nu va exista ansamblul operațiilor care asigură desfășurarea activităților militare, forțele automat își pierd puterile.

Locotenent
Natalia ANDRONACHI

CIFRE ȘI DATE

Sudanul de Sud este o țară independentă începând cu 9 iulie 2011, având capitala la Juba. Statul are o populație de 6-8 milioane de oameni (mai mult de 2 milioane de oameni au murit în războiul civil), majoritatea creștină (spre deosebire de Sudanul musulman) care trăiește predominant în mediul rural.

Puterea de viață a Sudanului de Sud

Fotoreportaj din prima sursă

Cincisprezece mii de dolari, plus circa 200 de vaci, oi sau capre. Acesta este prețul aproximativ cu care se cumpără soția în Sudanul de Sud. În localitățile slab dezvoltate se plătește în „carne”, zice maiorul Tudor Martea, aproximativ 300 de bovine sau ovine. Cei care nu pot să plătească acest preț, rămân burlaci sau sar gardul vecinului, care vine mai târziu și-i taie capul sau îi dă în glonț în inimă”, spune maiorul Martea de la mii de km distanță de casă, slujind steagul ONU și drapelul Republicii Moldova pe continentul african „De aproape un an încerc să înțeleg viața de aici și am cedat într-un sfârșit. Am foarte multe nedumeriri legate de cultura și tradițiile locale. De exemplu, nu înțeleg de ce fiecare bărbat de aici are câte 2-3 soții, în același timp împărțind religia creștină. Răspunsul este pe cât de simplu, pe atât de frapant – îmi cumpăr două soții, care îmi nasc câte 12 copii, care toată viața vor munci pentru mine”.

Femei îmbrăcate sumar le poți vedea muncind toată ziua. Bărbații se ocupă cu munca intelectuală, care nu se prea găsește pe aici. Din cauza lipsei locurilor

de muncă, bărbații pun mâna pe arme. Șomajul a atins cifre extraordinare. Lupta cu acest factor social este foarte grea și dă roade foarte rar. Există oficialități locale cu studii peste hotare care vin cu proiecte de dezvoltare socială, dar nu au posibilități de implementare, din cauza lipsei resurselor financiare. „Acești oficiali apelează la instituțiile internaționale, cerind ajutor în dezvoltarea infrastructurii și acordarea locurilor de muncă populației locale. Ideea pe care se axează este ocuparea populației locale cu munca și încasarea unui salariu decent, în acest fel, reducându-se numărul tilhăriilor și a crimelor”, zice maiorul Martea.

Viața în Sudanul de Sud continuă. În pofida luptelor, a bolilor, a suferințelor, a copiilor cu ochi triști, a disperării care se pictează pe tabloul general al traiului de aici. Secretul omenirii nu poate fi ghicit – de unde iau oamenii puterea de a continua când toate zidurile se ruinează în jurul lor?! „Lumea își contruiește case, cele vechi fiind distruse în urma bombardamentelor din iarnă și primăvara acestui an. Chiar dacă sînt construite din lut și paie, omul are unde se adăposti de

vînt, ploi și soare. Singurele clădiri construite din beton și acelea cu un singur etaj se află în centrul orașului Bor - casa guvernatorului și a câtorva oficialități locale. În rest, locuințele sînt asemănătoare cu ceea ce numim aici cocioabe. Mai nou, am văzut câteva case cu acoperișuri de tablă. Iar acum se află în construcție o clădire cu două etaje și jumătate, destinată ca să fie centru comercial”.

De la obținerea independenței, Sudanul de Sud este unul din cele mai sărace state din lume, dar care urmărește reconstrucția țării aproape de la zero și diversificarea venitului național, în prezent 90% provenind din petrol. După proclamarea independenței, Sudanul de Sud se bucură sau se va bucura în termen scurt de mari investiții din exterior. Se știe că Uniunea Europeană a alocat deja peste 260 de milioane de euro pentru perioada 2011-2013, iar SUA planuie să investească această sumă anual. Iar USAID se ocupă, chiar și într-o mică măsură, de infrastructura rutieră a noului stat. „Sudanul de Sud, încet, încearcă să se pună pe picioare. Bor, acolo unde este detașată echipa ONU în care activez, este reședința statului Jonglei, una dintre cele 10 unități administrative-teritoriale de gradul I ale Sudanului de Sud. În comparație cu celelalte drumuri de nivelate, de pământ bătătorit, drumurile din orașul Bor pot fi numite autostrăzi”, adaugă maiorul moldovean.

Atitudinea populației față de structura ONU este diferită. „De multe ori sîntem respinși, atacați sau agresați, verbal și fizic. De multe ori am fost expulzați din localități. Dar și primiți cumsecade am fost”, zice ofițerul moldovean. Recent, Tudor Martea a asistat la un ritual religios „care a durat de la 22.00 până la 4 dimineața. Un ritual fără sacrificii, doar cu dansuri, cîntece, discursuri. Majoritatea activităților distractive au loc noaptea, pentru că ziua oamenii luptau”.

Locotenent major Inga RADVAN

La briefingul de la ora 8.00, ofițerii ONU își primesc misiunile.

Între forțele de ordine locale și ofițerii ONU există o colaborare care se materializează printr-un schimb de informații.

CIFRE ȘI DATE

Un document al Apărării a fost inițiat în 2007 de către ministrul SPLA de atunci, Dominic Dim Deng, și un proiect a fost introdus în anul 2008. Deng a declarat că Sudanul de Sud va menține forțele terestre, aeriene și riverane. Constituția recunoaște faptul că SPLA este armata legală a țării, sub numele de Forțele Armate ale Sudanului de Sud, care este în procesul de a deveni o armată regulată.

Acordarea asistenței medicale în timpul patrulării localității Anidy. Instituția medicală este dezvoltată doar în orașele aglomerate, datorită organizațiilor non-guvernamentale donatoare și este absentă în localitățile ascunse de ochiul lumii.

Ca rezultat al bombardării continue a acestor regiuni la începutul anului curent, oamenii, de ordinul sutelor de mii trăiesc „între moarte din violență și moarte de foame”.

Trei soldați răniți din Likuangole primesc asistență medicală de urgență din partea ofițerilor de legătură ONU.

MILITARI MOLDOVENI ÎN SFATUL ȚĂRII

Se știe – parlamentul Basarabiei cu titulatura „Sfatul Țării” a fost fixat de a fi deschis la 21 noiembrie 1917, prin decizia Congresului Militar Moldovenesc, ce și-a ținut lucrările în ultima decadă a lunii octombrie a aceluiași an. Din cei 150 de deputați, cei mai mulți – 44 erau din partea forului respectiv. Rolul lor pe tot parcursul lucrărilor Sfatului Țării a fost enorm.

În primul rînd, în sala în care a început ședința, cîțiva ostași au adus Steagul Regimentului 1 Moldovenesc; e sfințit cu agheasmă în aclamațiile puternice ale mulțimii. Are loc defilarea oastei moldovenești, urmărită de mii de oameni, ce o însoțesc cu strigătele răsunătoare: „Trăiască Basarabia!”, „Trăiască Sfatul Țării!”.

La deschidere, ostașul Vasile Țanțu, președintele Biroului de Organizare a Sfatului Țării, a arătat cît de vie a fost dorința ostașilor de pe front să se înfăptuiască organul înalt de cîrmuire a Basarabiei: „Vă dăm cîrma luntrii în miinile voastre s-o duceți acolo, unde dorește țara și unde așteaptă adevărații ei fii”, o aluzie destul de transparentă a reprezentantului ostașilor moldoveni, ce nu putea să nu fie înțeleasă de agenții imperiului, ce doreau un cu totul alt curs Basarabiei.

Emoțional a vorbit, în context, ostașul Gheorghe Mare de pe Frontul Român (originar din satul Slobozia Mare, județul Cahul – n.a.): „Să fiți pătrunși de

cele două iubiri sfinte: iubirea de mamă și de nație. Să ne hotărîm de azi înainte, că mai bine să nu mai fim, decît să ne conducă alte popoare”. Mai iau cuvîntare delegatul I Regiment Moldovenesc Cazacu, Rachițchi, reprezentantul marinarilor moldoveni din Sevastopol, Mihail Minciună, redactorul ziarului „Soldatul Moldovan”, delegații ostașilor moldoveni de pe Frontul de Nord, Crimeea și Odesa. Din partea Comisariatului Militar Moldovenesc rostește înălțătoare cuvinte căpitanul Bogos: „De acum glasul nostru să răsună în largul lumii, strigînd: „Veniți, viteji apărători ai țării, să cucerim libertatea culturii moldovenești, pe care nici pînă azi n-o avem”.

După cîteva ore de la începerea ședinței, în urma intervenției unor deputați, bucuria majorității începe să se stingă. Atmosfera e degajată de unul din fruntașii mișcării naționale Ion Pelivan, originar din satul Rezeni, azi raionul Ialoveni. Printre altele, el a declarat: „Ideile scriitorilor Stamati, Donici, Hîjdău,

Russo cu privire la recunoașterea drepturilor noastre naționale au fost prinse de ostașii noștri și ei le-au răspîndit pretutindeni, lucrînd cu străduință pentru înfăptuirea lor. Fără ei, Congresul militar din octombrie care a declarat autonomia Basarabiei, nu s-ar fi ținut. Nici Sfatul Țării nu s-ar fi adunat azi...”

Să nu uităm cum se făcea de barbar recrutarea ostașilor. Fiii noștri erau duși peste nouă mări și țări ca să li se strice sufletul și să-și uite neamul lor. De aici încolo voinicii noștri vor face arma ta aici, în țară, ca în caz de nevoie să-i avem pe ei ca apărători ai noștri și nu pe străini”.

În această cuvîntare demnă și plină de mîndrie națională, în care argumentele cu rolul militarilor moldoveni în cursul istoriei, nu pot fi oprite...

Anexă:

Cuvîntarea lui Gh. Mare la 21 noiembrie 1917

„Frați deputați! Istoria poporului nostru ne arată, că sute de ani poporul nostru a fost persecutat și subjugat de huni, tătari, turci, etc., care ne prădau și ne oprimau. Dar Dumnezeu ne-a ajutat ca, după suferințe îndelungate, să ajungem la ziua de azi, cea mai însemnată în istoria poporului nostru.

Azi punem temelia fericirii poporului și trebuie să dovedim că sîntem hotărîți să ne-o cîrmuim singuri și să ne aranjăm

viața după dorința noastră. Dar trebuie să ținem minte, că trebuie să luptăm mult pentru menținerea libertăților cucerite. Ziua de azi e atît de mare, încît și soarele ne privește.

Să fim și noi ca soarele, spre care poporul se uită cu credință și speranță. Să fim conduși de mamă și națiune. Să jurăm, că mai bine să nu existăm, decît să ne-o cîrmuim alții, să ne bea sîngele și să ne țină în robie” (publicată de căpitanul Gh. Andronachi în „Albumul Basarabiei”, Ch., 1933).

... Gh. Mare s-a născut la 1 septembrie 1881. În autobiografia sa scrie că străbunii din partea tatălui vin un secol mai devreme la la Slobozia Mare din Dobrogea. Tatăl său era plugar. După ce termină școala din sat, învață la Reni. Apoi la școala comercială din Ismail. Urmează școala de viticultură din Chișinău. Din lipsă de mijloace suferă mult. Face practica la o plantație de vie din guberna Herson și Taurida. I se propun posturi în Crimeea, Caucaz, Asia, Moscova, Ecaterinoslav, etc. Dorul de baștină îl aduce profesor, apoi director la Școala de agricultură din Purcari, județul Cetaștea Albă.

În 1915 e luat în armata rusă ca soldat la Odesa, Reg. 48 rezervă. În anul următor e trimis la școala de ofițeri pe care o absolvă foarte bine. E trimis pe Frontul Român la Bacău apoi la Tecuci, atașat la Secția I Fortificații din partea Armatei Române. Aici îl cunoaște pe An-

ton Crihan. La Roman participă la organizarea comitetului moldovenesc care îl deleghează la Congresul de la Iași.

Ca deputat în sfatul Țării aderă la Frațiunea Blocului Moldovenesc. Membru al Comisiilor Școlară, Agrară, Interpelări, Declarații și Statute. Din partea Sfatului Țării e delegat la Congresul Românilor Transnistreni, căruia îi înmînează un drapel mare tricolor, spunînd: „De azi înainte, steagul nostru național va flutura mîndru și plin de încredere și peste voi. Să lucrați așa ca să-i faceți cinste și să-l duceți întru toate la izbîndă”.

Gh. Mare în 1937-1939 a fost primar al comunei Slobozia Mare, în anul 1939 e ales în Parlamentul României. În 1940 nu se refugiază și e arestat de NKVD, dar scapă împreună cu fiii grație unui căpitan sovietic, fiul unui fost coleg de studii – Tvardovski, represat de regimul stalinist.

În 1944 se refugiază în Banat, dar e deportat în Bărăgan în 1952. După eliberare se stabilește la Galați, mai aproape de baștină. Decedează la 30 martie 1962.

Marele patriot din Slobozia Mare, Gh. Geantic publică în 1999 cartea „Gheorghe Mare – deputat și gospodar”. Așa se numește și sala din impunătorul muzeu al satului. Am vizitat-o nu o dată. Ostașii Armatei Naționale din unitatea dislocată alături, la Cahul, ar avea ce vedea acolo. Se merită a fi vizitată.

Aureliu BENU, istoric

Sfatul medicului

CE TREBUIE SĂ CUNOAȘTEM DESPRE ANESTEZIE

Narcoza modernă reprezintă una dintre principalele metode de anestezie și permite prin dozarea exactă și combinarea diferitor substanțe narcotice, prin folosirea aparatelor de respirație artificială de dirijat bine respirația, funcția sistemului cardiovascular și alte funcții de importanță vitală ale organismului.

Lupta împotriva durerilor sau alina-rea suferințelor a fost o preocupare a omenirii în toate timpurile. Tentativa de a controla durerea a urmat o evoluție cu succese, dar și cu eșecuri care a dat un rezultat definit ca știință medicală, numită actualmente anesteziologie.

Conform dicționarilor medicale, anestezia este definită ca o metodă terapeutică prin care se obține pierderea temporară a sensibilității, pe baza unor reacții complet reversibile, datorate administrării unor substanțe chimice sau aplicării unor agenți fizici sau o stare caracteristică prin pierderea sensibilității.

Prin termenul de „anestezie generală” se subînțelege de asemenea o stare reversibilă provocată de medicamente, în scopul realizării unei intervenții chirurgicale sau a unui procedeu diagnostic.

Narcoza, la rîndul său, este o stare de analgezie totală combinată cu somn profund. Investigațiile intervenționale, manipulațiile și intervențiile chirurgicale dureroase se efectuează, de obicei, cu diverse feluri de anestezii sau cu narcoză.

Pacientul care este supus anumitor intervenții chirurgicale trebuie să fie gata în ajunul operației către vizita medicului anestezist. Doar pentru acest fapt, pacientul trebuie să fie informat despre tot ce se referă la anestezie pe toată perioada de tratament.

Strategia de bază a medicului anestezist este de a asigura un confort și o securitate deosebită pentru pacient, fiind

pregătit să facă față multiplelor variante de anestezie. Examinarea pre anestezică și informarea bolnavului sînt etape importante înainte de efectuarea intervenției chirurgicale. Medicul anestezist are o răspundere sporită de analgezie și de susținerea funcțiilor organelor vitale, precum ar fi respirația și circuitul sanguin. Pentru asigurarea securității anesteziei, medicul anestezist este obligat să conlucreze cu medicul curant al pacientului.

La moment există mai multe metode de analgezie care ar asigura executarea intervențiilor chirurgicale.

Narcoza modernă reprezintă una dintre principalele metode de anestezie și permite prin dozarea exactă și combinarea diferitor substanțe narcotice, prin folosirea aparatelor de respirație artificială de dirijat bine respirația, hemodinamica și alte funcții de importanță vitală ale organismului. Aceste funcții sînt supravegheate pe tot parcursul narcozei. De asemenea împreună cu medici chirurghi se controlează permanent poziționarea pacientului pe masa de operație, pentru a evita afectarea de la careva presiune sau extensie.

Narcoza (anestezia generală sau totală) prezintă un somn medicamentos, cînd pacientul nu simte durerea în tot organismul de la începutul și pînă la sfîrșitul operației.

Narcoza se începe după injectarea unei substanțe narcotice, destule pentru

efectuarea intervenției de scurtă durată (narcoza intravenoasă de scurtă durată). La intervenții mai îndelungate injectarea se mai repetă (narcoza intravenoasă) sau narcoza se prelungește cu administrarea unei substanțe narcotice gazoase ca o narcoză endotraheală. La narcoza cu mască, oxigenul și substanța narcotică se administrează prin masca aplicată la gură și nas. La narcoza endotraheală, pacientul primește oxigenul și substanța narcotică printr-un tub introdus în trahee, după adormirea pacientului. Intubația traheii garantează securitatea respirației și protejează plămîinii de urmările vomei. Folosirea relaxantelor musculare îmbunătățește condițiile operatorii și micșorează dozele substanțelor narcotice folosite.

Pacientul trebuie să fie informat și

despre alte metode de anestezie.

Anestezia locală prevede infiltrația anestezicului în terminațiile nervoase, pe cînd anestezia regională presupune întreruperea temporară a conductibilității nervilor senzoriali.

Fiecare metodă de anestezie are propriile sale neajunsuri și avantaje. Pacientul trebuie să fie informat precum că nu există intervenții chirurgicale fără risc. Incidentele și riscurile posibile se întîmplă rar și ele pot fi identificate și lichidate la timp.

Ca și la orice intervenție chirurgicală, la anestezie, dozarea și riscurile depind de particularitățile individuale. Un rol important au caracterul și gradul maladiei de bază, maladiile suportate și cele concomitente, starea generală a pacientului, vîrsta și unele deprinderi.

Pentru a evita incidentele, pacienții sînt informați să nu mănînce, să nu bea și să nu fumeze cu 6-8 ore pînă la operație. Înainte de operație se vor scoate protezele dentare, lentilele de contact, cerceii, inelele, lăntișoarele și alte bijuterii.

În scopul asigurării unei securități la maximum și pentru a aprecia unele riscuri posibile, medicul anestezist va recurge la o anamneză bine dirijată cu formularea multiplelor întrebări, precum ar fi: vîrsta, statura, greutatea și profesia pacientului. Pacientul va fi întrebat dacă a urmat ultimul timp o cură de tratament și pentru ce boală? Dacă a primit careva medicamente pînă la spitalizare. De asemenea, va fi întrebat despre intervențiile chirurgicale suportate și dacă s-au manifestat careva complicații la anestezii.

Vor mai fi întrebați despre obiceiuri vicioase cum ar fi fumatul, întrebunțarea alcoolului și dependența de droguri.

Rolul medicului anesteziolog este să aleagă și să propună pacientului cea mai binevenită metodă pentru intervenția prevăzută și care afectează pacientul în cea mai mică măsură. Pentru a diminua frica și anxietatea în fața anesteziei, este nevoie de o discuție grijulie, competență și omenească, care va contribui la dobîndirea încrederii și depășirea cu bine a tratamentului chirurgical.

**Locotenent-colonel medic
Veaceslav BECU,
șef secție anesteziologie și terapie
intensivă SCMC.**

**Locotenent Ina MOLDOVAN,
specialist superior secția
anesteziologie
și terapie intensivă SCMC**

Ciuma secolului XX – HIV/SIDA

Sper, că fiecare dintre voi ați auzit sau ați citit câte ceva despre HIV/SIDA. Probabil chiar, că cineva dintre voi cunoaște pe cineva sau are prieteni afectați de această boală.

Conform statisticilor oficiale, de la debutul epidemiei, în Republica Moldova la 01.01.2012 boala SIDA a fost diagnosticată la 1597 persoane, ce constituie 25,43% din numărul persoanelor infectate cu HIV.

Pe parcursul a 9 luni 2012 au fost înregistrate 572 cazuri noi a infecției cu HIV (2011-553 cazuri), inclusiv în teritoriile de est ale republicii - 206 (2011-169). Cazuri SIDA au fost confirmate la 232 persoane (2011-301), inclusiv în teritoriile de est – 84 (2011 - 131).

În perioada de referință la 63 grădite s-a confirmat diagnosticul infecției HIV și la 10 copii născuți din mame HIV pozitive. Ca și în perioada 9 luni 2011 predomină calea heterosexuale de transmitere a infecției cu HIV. Din numărul de cazuri noi depistate, 279 s-au înregistrat în rândul bărbaților și 293 în rândul femeilor. În segmentul de vîrstă 15 - 24 de ani au fost depistate 89 persoane - 15,5% din numărul de cazuri depistate (2011 - 18,98%).

Înregistrarea pe parcursul anului printre militari a cazurilor de boli sexual transmise reprezintă un pericol real de infectare și prin această boală incurabilă care a mai fost supranumită „Ciuma secolului XX”.

HIV (prescurtare după termenul englez Human Immunodeficiency Virus) este un virus care duce la apariția bolii SIDA (prescurtare după termenul francez Syndrome d'Immunodeficitare Acquis). Virusul atacă celulele sistemului natural de apărare a organismului care-i permite să lupte împotriva infecțiilor (sistem imun). Pe măsură ce acest virus distruge celulele sistemului imun, ultimul devine din ce în ce mai puțin capabil să protejeze organismul contra infecțiilor.

Virusul nu distruge rapid sistemul imun, de aceea cei infectați cu HIV pot să nu aibă simptome ani de-a rândul. Ei se simt perfect sănătoși și sînt depistați

numai în momentul în care își fac un test specific pentru depistarea în sînge a unor anticorpi specifici (anti-HIV).

SIDA este faza terminală a infecției cu HIV. Odată ce sistemul imun este slăbit, organismul este vulnerabil față de diverse infecții (diferite viroze, pneumonie, tuberculoză, herpes, toxoplasmoză), precum și diferite forme de cancer care în final duc la deces. Chiar și o banală răceală poate deveni, pentru un organism cu sistemul imun slăbit, o problemă extrem de periculoasă.

Infecția cu HIV este o boală ca oricare alta, omul infectat este un om ca oricare altul. Adeseori este omul de lîngă noi. Astăzi, în întreaga lume sînt aproximativ 46 de milioane de persoane seropozitive, adică infectate cu virusul HIV.

Oricine poate fi infectat: tînr, bătrîn, femeie sau bărbat, homosexual, heterosexual, nimeni nu este protejat. Jumătate din aceștia sînt tineri de vîrstă voastră, între 15 - 24 de ani.

Deci, ce trebuie să cunoaștem despre HIV/SIDA, ca să ne putem proteja.

Virusul este prezent în fluidele organismului, așa ca: sperma, sîngele, secrețiile vaginale, limfa și poate fi transmis de la o persoană la alta în orice moment, dacă nu se folosesc măsuri de protecție. Căile de infectare pot fi:

- contactul sexual, această cale sexuală este cea mai frecventă și cea mai ușoară modalitate de răspîndire a infecției. Toate practicile sexuale neprotejate (vaginală, anală, orală) sînt potențial periculoase.

- contaminarea cu sînge infectat prin utilizarea în comun a acelor și seringilor de care s-a folosit o persoană infectată cu HIV; folosirii instrumentarului medical prost sterilizat; prin intermediul aplicării tatuajului și pirsingului (perforarea diferitor părți ale corpului cu scopul aplicării cerceilor etc.) în afara saloanelor special predestinate pentru acest

scop; prin intermediul periutei de dinți, lamei de ras, briciului, trusei de unghii împrumutate de la o altă persoană, etc.

- de la mama infectată la făt (în timpul sarcinii, nașterii și alăptării).

HIV/SIDA nu se transmite:

- prin intermediul veselei în localurile alimentației publice;

- prin strîngere de mînă, îmbrățișare, sărut;

- folosind toaleta publică, dușul, baia, prosopul, lenjeria de pat;

- prin intermediul tusei sau strănutului;

- prin intermediul înțepăturilor de țîntări sau altor insecte;

- la plaja, în piscină.

Măsuri de protecție

Prevenirea este și rămîne, încă, singurul mijloc de luptă împotriva răspîndirii infecției prin HIV/SIDA, deoarece după cum am menționat anterior, această boală rămîne și pînă în prezent o

maladie incurabilă. SIDA, de fapt, este o boală legată de comportament, care depinde, în primul rînd, de cel sexual și, desigur, consumul intravenos al drogurilor. Numai o schimbare a comportamentului poate să ne protejeze și să limiteze răspîndirea acestei boli.

Înainte de a avea relații sexuale, trebuie să vă gîndiți bine, fiindcă nu există nici un semn exterior că persoana respectivă este infectată cu virusul HIV sau nu. De aceea hotărîrea de a avea o relație sexuală este un gest, căruia trebuie să-i evaluați dinainte consecințele. Este important să aveți timp să vă cunoașteți partenerul, să vă întrebați reciproc despre posibilitatea unei infecții anterioare sau asupra comportamentului sexual, care ar putea fi o sursă de infectare. Toate aceste perioade de cunoaștere reciprocă pot fi trecute cu bine fie prin amînarea relației sexuale și abținerea de la alte raporturi sexuale, fie prin folosirea prezervativului. Prima variantă poate fi preferată de cei care nu agreează prezervativul, avînd totodată posibilitatea aprofundării sentimentelor și a cunoașterii partenerului. A doua variantă - folosirea prezervativului - oferă protecție față de o sarcină nedorită, față de alte boli cu transmitere sexuală și față de virusul HIV. Prezervativul este cel mai ieftin, cel mai puțin nociv, cel mai la îndemînă și cel mai sigur anticoncepțional și protector anti -HIV, cu condiția să fie folosit corect. Se recomandă folosirea prezervativului în toate relațiile sexuale cu persoane de care nu știți dacă s-au expus sau nu riscului de infectare. Folosirea prezervativului nu va fi ușoară, chiar de la început. Dar este necesar să acceptați ideea că pentru a vă proteja contra infectării prin HIV/SIDA și alte maladii cu transmitere sexuală, prevenirii sarcinii nedorite trebuie să folosiți acest mijloc sigur de protecție.

Pe lîngă utilizarea corectă a prezervativului în toate relațiile sexuale cu parteneri necunoscuți sau despre care nu știți dacă au fost expuși sau nu riscului infectării, reducerea numărului de parteneri sexuali, abținerea de la utilizarea intravenos a drogurilor, cît și fidelitatea sexuală reciprocă de asemenea reduc riscul de infectare și sînt bune alternative pentru sănătatea, și mai ales pentru viața voastră. Cu toții putem participa la lupta anti-SIDA, prin evitarea unui comportament riscant, prin atitudinea pe care o manifestăm față de persoanele seropozitive din jurul nostru, pentru a-i feri de marginalizare și izolare, pentru a le ameliora suferința morală și fizică, prin răspîndirea informațiilor referitor la un comportament responsabil, sănătos atît în cadrul unor relații sexuale, dar și în afara acestora, pentru conștientizarea pericolului ce îl reprezintă infecția HIV/SIDA.

Cu toții sîntem responsabili nu numai de propria viață, dar și de viața celor pe care îi iubim.

Am putea spune cu toată siguranța că aceste cuvinte sînt adevărate, deoarece din momentul de cînd a fost descoperită, jertfe ale acestei maladii au devenit deja în jur de 44 milioane de oameni și numărul lor crește în fiecă zi cu 2000 persoane.

Luînd în considerație cele expuse anterior, din anul 2003 în Forțele Armate, cu suportul tehnic al organizațiilor internaționale așa ca PNUD și UNAIDS, a fost lansat proiectul „Prevenirea ITS/HIV/SIDA în Forțele Armate ale Moldovei” în scopul implementării și dezvoltării unui sistem de educare, obiectivul principal al căruia este de a minimaliza răspîndirea ITS/HIV/SIDA la tinerii înrolați în Forțele Armate, astfel contribuind la implementarea Programului Național pentru Prevenirea ITS/HIV/SIDA pentru anii 2010-2015.

*Căpitan-medic
Constantin CROITORU,
medic epidemiolog,
secția epidemiologică*

Șase campioni ai armatei

Sportivii Clubului Sportiv Central al Armatei (CSCA) au cîștigat șase medalii de aur la Campionatul deschis la tir, consacrat aniversării a 65-a de la fondarea Clubului Sportiv Central al Armatei.

Prezent la eveniment, locotenent-colonelul Vasile Olednic, șeful Serviciului pregătire fizică și sport al Armatei Naționale, a declarat că cei șase campioni sînt Anastasia Jirițaia (359p.), Constantin Oglindă (360p.) și Ecateriana Răileanu (392p.), lideri la proba tragere din pușcă cu aer comprimat. La proba pușcă au urcat pe podium Artiom Berezovschi (563p.), Ion Aric (364p.), Diana Negreba (380p.), încadrați în diferite categorii de vîrstă.

Medaliați cu argint au devenit Alexandru Pascal, Alina Isaeva, Vlad Bejenari, Iurie Sta-

matin, Valeriu Negreba, Marina Zgurscaia și Diana Adam, toți fiind de asemeni membri ai Clubului Sportiv al Armatei.

Menționăm că, pentru al doilea an consecutiv, au fost invitați reprezentanți din partea Federației Române de Tir din Iași și CS Unirea Focșani, România, însoțiți de antrenorii Mihai Axentii și, respectiv, Aurel Giurgea.

Performanță de excepție a înregistrat sportivul român Alexandru Stanciu, legitimat la CS Unirea Focșani – Omega Tehnoton Iași. Deși practică tirul sportiv doar de patru ani de zile,

este campion național și are la activ record personal în proba de 40 de focuri, pușcă aer comprimat. La campionatul desfășurat în weekendul trecut a avut o evoluție perfectă, acumulînd 586 de puncte, categoria seniori. Marele vis al lui este să ajungă campion olimpic. „Nu cred că azi am fost în starea mea cea mai bună, dar sînt fericit că nu mi-am dezamăgit antrenorul. Principalul în acest sport este concentrarea și calmul. Este important să gîndești la rece fiecare foc și să nu te pierzi cu firea atunci cînd nu ochești ținta. Revin cu drag ori de cîte ori sînt invitat la Chișinău. Îmi plac oamenii de aici. Cît despre concurenții moldoveni – au fost pe măsură”, a opinat Alexandru.

„Competiția aflată la a 5-a ediție reprezintă un test pentru calificarea și participarea echipei noastre la Campionatul European de Tir, care se va desfășura în martie 2013, precum și la viitoarele mondiale. Întrecerile de acest gen urmăresc popularizarea acestui tip de sport și nu în cele din urmă schimb de experiență între cluburi”, a comunicat Tănase Ionuța, șef interimar al Clubului Sportiv Central al Armatei.

Campionatul deschis la tir a adunat mai mult de 60 de sportivi ai școlilor și Cluburilor sportive din Republica Moldova și România. Participanții au concurat la probele trageri din pușcă cu aer comprimat și pistol, în categoriile juniori, tineret, seniori. În total, CSCA a încadrat în competiție 26 de țintași, 13 din ei adjudicînd medalii de aur și argint.

Locotenent Natalia ANDRONACHI

O felicitare pentru tine

Sincere felicitări locotenentului major Alexandr DILIPOVICI, locotenentului Vladimir CIORNÎI, plutonierului adjutant Anatol BATRÎNCEA. Multă sănătate, fericire alături de cei dragi și succese din plin. La mulți ani!

**Cu respect,
colectivul Brigăzii
„Ștefan cel Mare”**

Cele mai calde felicitări și Curări de bine locotenent-colonelului Mihail PĂDUREAN, locotenentului major Valeriu CHINDEACOV, sergentului major Victor LOZOVAN, sergenților Ludmila MOROI, Natalia MARDARI, caporalului Vitalie MAMCIUC. Un cer albastru fără nori, fericire și sănătate, iubire și bucurii de la cei dragi vă dorim.

**Cu respect,
colectivul Batalionului
de Gardă**

Sincere felicitări locotenent-scoloneilor Anatolie ZAVTUR, Alexandru BURUC, maiorilor Ion ȚINEVSCHI, Roman GOJAN, locotenentului major Petru ARABADJI, plutonierului adjutant Natalia

GOJAN, plutonierului major Ana BURLEA, sergentului major Mihail TURANIN, sergentului Irina RUCAVIȚA. Vă dorim sănătate, fericire, gînduri frumoase, rezultate maxime în tot ceea ce faceți, căldură și dragoste în suflet. La mulți ani!

**Cu respect,
colectivul
Academiei Militare
“Alexandru cel Bun”**

La mulți ani căpitanului-medic Ion BUGA, plutonierilor adjutanți Valeriu MATEI, Mircea RUSU și sergentului inferior Zoia CAZAC. Sănătate, prieteni adevărați, copii sănătoși și multă bucurie!

**Cu respect,
colectivul
Divizionului de Artilerie**

La mulți ani urăm plutonierului adjutant Alexei ROBU, sergentului Igor DIMICI, soldatului Vasile MATCAȘ. Multă sănătate, împliniri sufletești și realizări profesionale și personale.

**Cu respect,
colectivul Brigăzii „Dacia”**